

Ordførere, representanter fra IFK og kommunedirektører!

Innkalling til møte i styret for Sør-Østerdal interkommunalt politisk råd SØIPR

Sted: Elverum rådhus, Formannskapssalen

Tidsramme: **Torsdag 9. april 2026, klokken 09:00 – 14:00**

Adresseliste

Elverum	Vara
Ordfører Lillian Skjærvik	Varaordfører Arnfinn Uthus
Kommunedirektør Kristian Trengereid	
Engerdal	
Ordfører Tor Erik Skramstad – meldt forfall	Varaordfører Per Olav Opgård innkalles
Kommunedirektør Geir Sverdrup	
Stor-Elvdal	
Ordfører Linda Otnes Henriksen	Varaordfører Ane Eriksen Hamilton
Kommunedirektør Geir Kvisten	
Våler	
Ordfører Harry Vinje	Varaordfører Espen Svenneby
Konstituert Kommunedirektør Arild Lande	
Trysil	
Ordfører Turid Backe-Viken	Varaordfører Bjarte Wigdel
Kommunedirektør Runar Kristiansen	
Åmot	
Ordfører Ole Erik Hørstad	Varaordfører Gunvor Stormoen
Kommunedirektør Stein Halvorsen	
Innlandet fylkeskommune	
Mona Stormoen, Fylkestinget	Vara Martin Været
Aud Hove, Fylkestinget	Vara Ole Mathias Rønaasen
Erlend Myking, Fylkesadministrasjonen	
Inviterte	
Lena Haugseth ass. KD (Elverum kommune)	Krise og beredskapsarbeid i regionen
Inger Elin Nes Hjelle og Nina Hylbak (UE)	Ungt entreprenørskap
Gro Svarstad	Grensekomiteen Innland – Dalarna
Tom Sagen (Innlandstrafikk)	Kollektivtransport og skoleskyss
Ingeborg Lunde (Innlandet Fylkeskommune)	Folkehelsearbeid i Innlandet
Fredrik Mol Karlstad (Sweco)	Enova og ENØK kartlegging
SØIPR	
Daglig leder Leif Harald Walle	

Vara deltar etter særskilt innkalling.

Elverum 26. mars 2026

KJØREPLAN OG ORIENTERINGER

Kl. 09:00 – 10:00 Saksbehandling

Kl. 10:00 – 10:30 Ass. KD Elverum om krise- og beredskapsarbeid i Elverum og regionen

Kl. 10:30 – 11:00 Ungt Entreprenørskap i Innlandet og regionen

Kl. 11:00 – 11:10 Pause

Kl. 11:10 – 11:40 Grensekomiteen Innlandet–Dalarna

Kl. 11:40 – 12:00 Innlandstrafikk og kollektivtransport i regionen

Kl. 12:00 – 12:40 Lunsj

Kl. 12:40 – 13:00 Informasjon fra Innlandet fylkeskommune (fast punkt)

Kl. 13:00 – 13:30 Folkehelsearbeid i Innlandet v/Fylkeskommunen

Kl. 13:30 – 14:00 Sweco informerer om Enova-mulighetene for ENØK-kartlegging i regionen

Kl. 14:00 Slutt

SAKSBEHANDLING

SAK 16/26 GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Forslag til vedtak:

Innkalling og saksliste godkjennes

SAK 17/26 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE I STYRET I SØIPR 200226

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte i styret i SØIPR 20.februar 2026 godkjennes.

Vedlegg:

Protokoll fra møte i styret i SØIPR 20022026_v1

SAK 18/25 BRUK AV FONDSMIDLER HELSETEKNOLOGI

Forslag til vedtak

SØIPR-styret viser til sak 44/25 Bruk av SØIPR fondsmidler – velferdsteknologiprojektet.

1. SØIPR-styret tar til orientering at slutfaktura fra Abakus AS for gjennomføring av konkurransen om felles rammeavtale for helseteknologi er mottatt, med et beløp på kr 74.702 eks. mva.
2. SØIPR-styret vedtar at slutfakturaen dekkes av midler fra VFT-fondet, som disponeres av SØIPR til videreutvikling av velferdsteknologi i regionen.
3. Etter belastningen av kostnaden vil fondets saldo være innenfor tilgjengelige rammer.

Bakgrunn

Det vises til tidligere sak 44/25 Bruk av SØIPR fondsmidler – velferdsteknologiprojektet. Kommunene Engerdal, Trysil, Stor-Elvdal, Åmot og Elverum inngikk i 2025 en felles rammeavtale om kjøp og drift av plattform for helseteknologi med velferdsteknologiske enheter. Avtale ble inngått med leverandøren Atea AS. De foreløpige kostnader på kr 357.812 for etablering av den nye felles helseteknologiske plattformen ble dekket av midler satt på fond, som disponeres av SØIPR («VFT-fondet»), for bruk til videreutvikling av velferdsteknologi i regionen. De endelige kostnadene for gjennomføring av etableringen var ikke kjent i slutten av 2025. Det er i etterkant mottatt slutfaktura fra Abakus for deres arbeid for gjennomføring av konkurransen for felles rammeavtale jf. vedlegg.

Vurdering

Saldo på VFT-fondet, som disponeres av SØIPR, er kr 464 000. Det anbefales at slutfaktura fra Abakus AS på kr 74.702 eks. MVA dekkes av midler fra dette fondet.

Vedlegg:

Faktura_Abakus_v2

SAK 19/26 PROLONGERING AV SAMARBEIDSAVTALE – UNGT ENTREPRENØRSKAP INNLANDET

Forslag til vedtak

1. Sør-Østerdal interkommunale politiske råd (SØIPR) prolongerer samarbeidsavtale med Ungt Entreprenørskap Innlandet.
2. Avtalen videreføres med gjeldende økonomiske modell og innhold.
3. Daglig leder gis fullmakt til å signere avtalen på vegne av SØIPR.

Bakgrunn

Sør-Østerdal interkommunale politiske råd (SØIPR) har siden 2020 hatt en gjensidig forpliktende samarbeidsavtale med Ungt Entreprenørskap Innlandet (UEI). Avtalen har som formål å styrke entreprenørskap i grunnskolen og bidra til økt samarbeid mellom skole og lokalt arbeidsliv. Arbeidet er forankret i fagfornyelsen og støtter særlig de tverrfaglige temaene folkehelse og livsmestring, demokrati og medborgerskap samt bærekraftig utvikling.

Gjennom avtalen får skolene tilgang til programmer som SMART, Elevbedrift og Økonomi og karrierevalg, samt kurs, veiledning og digitale ressurser. UEI leverer oppdaterte og praksisnære læringsopplegg som bidrar til en mer praktisk og motiverende skole, i tråd med Meld. St. 34 (2023–2024).

Vurdering

Samarbeidet har vært godt og gir kommunene i Sør-Østerdal et felles løft innen entreprenørskap i utdanningen. Programmene er godt mottatt av skolene og bidrar til å utvikle elevenes kreativitet, problemløsningsevne og forståelse for lokalt arbeids- og samfunnsliv.

Avtalen innebærer også medlemskap i UEI, med tilhørende stemmerett på årsmøtet. Dette gir regionen påvirkningskraft i videre utvikling av entreprenørskapsarbeidet i Innlandet.

Det årlige vederlaget følger vedtatt modell i UEI (kr 10 000 + kr 1 per innbygger). For 2025 utgjorde dette totalt kr 99 781 for SØIPR, fordelt mellom kommunene etter folketall. Beløpet vurderes som moderat sett opp mot omfanget av tilbud og kompetanse skolene mottar.

Det er ikke foreslått endringer i innhold eller økonomi, og prolongering vurderes som både hensiktsmessig og strategisk riktig.

Konklusjon

Samarbeidet med Ungt Entreprenørskap Innlandet gir dokumentert merverdi for skolene i regionen og støtter opp under kommunenes arbeid med læreplanverket og en mer praktisk og relevant skole. Det anbefales derfor at avtalen prolongeres i sin nåværende form.

Vedlegg:

*Kommuneavtale Sør-Østerdalsregionen og UEH 2019_v3
SØIPR_UEI_2026_avtaleutkast_v4*

SAK 20/26 FORSLAG TIL HØRINGSVAR KOMMUNEKOMMISJONEN NOU:1

Forslag til vedtak

1. SØIPR slutter seg til KS' Hovedinnspill til Kommunekommisjonens NOU 1.
2. SØIPR støtter forslagene om redusert statlig detaljstyring og styrket rammestyring.
3. SØIPR understreker særskilt behovet for:
 - a. flytting av lærernormen til kommunenivå
 - b. fjerning av kompetansekrav i helse- og omsorgstjenesten
 - c. videreføring av øremerket veterinærtilskudd
 - d. forenkling av investeringstilskuddet

Bakgrunn

Kommunekommisjonens første utredning (NOU 1) peker på et økende statlig styringstrykk som svekker lokalt selvstyre, fleksibilitet og evnen til å bruke knappe ressurser effektivt. KS støtter hovedretningen i kommisjonens forslag og understreker behovet for varige endringer i statens styring av kommunesektoren.

Sør-Østerdal-regionen består av store geografiske områder, spredt bosetting, krevende rekrutteringssituasjon og betydelig ansvar for beredskap, helse, oppvekst og samfunnsutvikling. For regionen er lokalt handlingsrom ikke et prinsipp – det er en forutsetning for å levere forsvarlige tjenester. Dette saksfremlegget oppsummerer SØIPRs vurderinger og foreslåtte høringsvar.

Vurdering

Behovet for reell rammestyring

KS dokumenterer at statlig detaljstyring gjennom normer, øremerking, rapporteringskrav og tilsyn har økt betydelig. Dette samsvarer med erfaringene i Sør-Østerdal:

- Små fagmiljøer presses av stadig nye krav.
- Rekrutteringsutfordringer gjør nasjonale normer urealistiske.
- Øremerkede tilskudd gir mer administrasjon og mindre fleksibilitet.

For distriktskommuner er dette særlig krevende. Når staten fastsetter detaljerte krav uten å ta hensyn til lokale forhold, svekkes både kvalitet, beredskap og økonomisk bærekraft.

Bemanningsnormer og kompetansekrav

KS anbefaler å redusere bruken av normer og formelle kompetansekrav. SØIPR støtter dette fullt ut. I Sør-Østerdal er det allerede krevende å rekruttere lærere, psykologer, ergoterapeuter, sykepleiere og andre nøkkelprofesjoner. Statlige normer som ikke kan oppfylles i praksis skaper:

- økt bruk av vikarer og innleie
- mindre fleksibilitet i tjenestene
- svekket mulighet til å prioritere etter lokale behov

Dette er særlig kritisk innen helse, beredskap og oppvekst.

Lærernormen

KS foreslår å flytte lærernormen fra skolenivå til kommunenivå. SØIPR støtter dette. For regionens kommuner vil dette:

- gi bedre mulighet til å prioritere elever med størst behov
- styrke laget rundt eleven
- redusere rigiditet i små skoler
- gjøre det mulig å bruke kompetanse mer fleksibelt

Evalueringen viser ingen dokumentert effekt av dagens norm på læring eller trivsel. For distriktskommuner er dagens modell særlig lite treffsikker.

Kompetansekrav i helse- og omsorgstjenesten

KS støtter å fjerne lovfestede profesjonskrav. SØIPR støtter dette.

Regionen har store utfordringer med å rekruttere psykologer, ergoterapeuter og annet autorisert personell. Lovfestede krav som ikke kan oppfylles svekker tjenestene og øker bruken av kostbare mellomløsninger. Tverrfaglighet og lokal organisering må være styrende.

Innlemming av øremerkede tilskudd

SØIPR støtter KS' anbefaling om å innlemme øremerkede tilskudd i rammetilskuddet – med ett viktig unntak: **Veterinærtilskuddet må videreføres som øremerket.**

For Sør-Østerdal, med store landbruksområder og betydelig dyrehold, er tilgang på veterinærtjenester en kritisk del av både beredskap og næringsgrunnlag. Uten øremerking vil ordningen miste treffsikkerhet og svekke distriktskommunenes mulighet til å sikre nødvendig beredskap.

Avvikling av grunnskoletilskuddet

SØIPR støtter avviklingen, i tråd med KS. Tilskuddet har gitt uheldige insentiver og svekket utgiftsutjevningen.

Investeringstilskudd til sykehjem og bofellesskap

KS anbefaler forenkling. SØIPR støtter dette og understreker:

- Husbankens krav er ofte lite tilpasset distriktskommuners behov.
- Krav om små enheter gir høyere driftskostnader og svekker rekruttering.
- Rigiditet i antall plasser og bygningsutforming gjør prosjekter dyrere og mindre funksjonelle.

For Sør-Østerdal, med store avstander og begrenset tilgang på helsepersonell, er fleksible løsninger avgjørende.

SØIPR hovedmerknader

1. Reell rammestyling må styrkes – mindre detaljstyring, færre normer, færre øremerkede ordninger.
2. Lærernormen må flyttes til kommunenivå for å sikre fleksibilitet og treffsikker ressursbruk.
3. Kompetansekrav i helse- og omsorgstjenesten bør fjernes for å sikre tverrfaglighet og lokal tilpasning.
4. Veterinærtilskuddet må videreføres som øremerket, da det er avgjørende for distriktsberedskap og landbruk.
5. Investeringstilskuddet må forenkles, og kravene må tilpasses kommuner med store avstander og små fagmiljøer.
6. Statlig styring må reduseres i sum, ikke bare i enkelttiltak.

SØIPR oversender vedlagte hørings svar som regionens formelle innspill jf. vedlegg.

Vedlegg:

ks-horingssvar-til-kommunekommisjonens-nou-1_v5

Horingssvar fra SØIPR_NOU_1_v6

SAK 21/26 FORSLAG TIL HØRINGSVAR – REGIONAL SAMFERDSELSTRATEGI FOR INNLANDET OG NASJONAL TRANSPORTPLAN 2029 - 2040

Forslag til vedtak

Styret i SØIPR slutter seg til fremlagte utkast til høringsinnspill til regional samferdselsstrategi for Innlandet og Nasjonal transportplan 2029–2040. Styret ber om at innspillet oversendes Innlandet fylkeskommune innen **høringsfristen 6. mai 2026**. Daglig leder får fullmakt til å innarbeide skriftlige endringsinnspill fra kommunene frem til fristen. Styret understreker særlig behovet for en strategisk satsing på øst–vest-forbindelser og realisering av Trysilbanen som et prosjekt av nasjonal og nordisk betydning.

Bakgrunn

Innlandet fylkeskommune har sendt på høring forslag til regional samferdselsstrategi, som også vil danne grunnlag for innspill til Nasjonal transportplan (NTP) 2029–2040. Sør-Østerdal interkommunale politiske råd (SØIPR) representerer en region med betydelig nasjonal rolle innen skog- og treindustri, kraftproduksjon, reiseliv og forsvar. Regionen er samtidig en strategisk transportkorridor mellom Østlandet, Trøndelag og Sverige.

Vurdering

Administrasjonen vurderer at foreliggende strategier i for liten grad ivaretar Sør-Østerdals funksjon som: øst–vest transportkorridor for næringsliv og eksportberedskaps- og totalforsvarsregionbindeledd mot Sverige og Norden. Dagens planlegging er i hovedsak nord–sør-orientert, noe som gir strukturelle utfordringer for regionens næringsliv og beredskap. Det pekes særlig på følgende utfordringer: mangelfulle øst–vest-forbindelser, sårbarhet i hovedvegnettet (E6 og Rv3), underutnyttet jernbane og manglende grensekryssende løsninger, svak utvikling av distriktsmobilitet. Videre vurderes det som kritisk at gjennomføringstiden i samferdselsprosjekter er for lang, og at dette svekker både næringsutvikling og beredskap. Administrasjonen anbefaler at SØIPR gir et tydelig og strategisk innspill med følgende hovedprioriteringer:

- Etablering av en strategisk øst–vest-korridor gjennom Sør-Østerdal
- Realisering av Trysilbanen / Scandinavian Mountains Railway som et grensekryssende og beredskapsmessig viktig jernbaneprosjekt
- Oppgradering av Røros- og Solørbanen til en effektiv godskorridor
- Utvikling av E6 og Rv3 som en samlet beredskapskorridor
- Utvikling av fremtidsrettede mobilitetsløsninger i distriktene
- Det anbefales også å løfte behovet for en ny statlig gjennomføringsmodell med tydeligere tidsforpliktelser.

Konklusjon

SØIPR bør gi en samlet og tydelig høringsuttalelse som synliggjør Sør-Østerdals nasjonale betydning for beredskap, næringsliv og internasjonale forbindelser, og som løfter behovet for sterkere prioritering av øst–vest-infrastruktur og grensekryssende transportløsninger. Da sakspapirene ble utsendt 27.3.26 hadde ikke sekretariatet mottatt innspill fra Åmot eller Våler.

Vedlegg:

Forslag til høringssvar – regional samferdselsstrategi for Innlandet og Nasjonal transportplan 2029 – 2040_v7

Innspill SMR NTP_ Trysilkommune_v8,

Innspill Trysil_v9

Innspill Elverum_v10

Innspill Engerdal_v11

Innspill StorElvdal_v12

Innspill Våler_?

Innspill Åmot_?

SAK 23/26 EVENTUELT

- Saken om SØIPR - navnet skulle etter vedtak i styret, bli behandlet av representantskapet jf. vedtak og etter behandlingen i kommunene. Dersom det ikke er konsensus hos medlemmene – er det da hensiktsmessig å fremme dette som sak.
- Daglig leder i SØIPR er meldt inn som Elverum kommunes representant til Osloregionens (kun Elverum kommune som er medlem) administrative NTP-gruppe. Formålet er å sikre at både kommunens og Sør-Østerdalsregionens interesser blir tydelig ivaretatt i Osloregionens arbeid med Nasjonal transportplan 2029–2040. Representasjonen skal bidra til faglig forankring, regional balanse og et samlet innspill fra regionen jf. hørings svar gitt i sak 21/26 inn i den videre prosessen. Dette til styrets orientering.

Ole Erik Hørstad
Politisk leder SØIPR

Leif Harald Walle
Daglig leder SØIPR

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.